

Korte gids voor TikTok-video's bij NVT-luistervaardigheid

Auteur
Ugo Wathelet

Academiejaar 2025-2026

In het kader van de masterproef over “Korte video’s als didactisch instrument voor NVT-luistervaardigheid bij Franstalige leerlingen” onder supervisie van Prof. Pauline Degrave

1. Inhoudsaanbevelingen per thematisch domein

Het wordt aanbevolen om TikTok-video's te kiezen op basis van de onderwerpen die tijdens de lessen Nederlands aan bod komen. Enkele thematische domeinen uit het referentiedocument van *Wallonie-Bruxelles Enseignement* (2018, p. 67-76) kunnen hierbij als leidraad dienen voor de onderstaande inhoudsaanbevelingen. Deze zijn per domein geordend en bevatten zowel suggesties voor relevante TikTok-inhoudscategorieën als enkele bekende, bijbehorende TikTok-accounts.

Dagelijks leven	
<u>Aangeraden content:</u> - korte vlogs - storytimes - beautyvideo's - tutorials - DIY - humor	<u>Voorbeelden van accounts:</u> - @Mrkrul / @gewoon.arne - @louisegoedefroy - @ariacous - @jaelost - @charlotte.tk - @jipdijkstr
<u>Opmerkingen:</u> TikTok is een platform waarop gebruikers allerlei aspecten van hun leven delen, al dan niet interessant. Het thema dagelijks leven is er dan ook sterk vertegenwoordigd, zonder dat er specifiek naar gezocht hoeft te worden. Korte vlogs zijn niettemin bijzonder interessant, omdat ze vaak veel monologen bevatten die rijk zijn aan uiteenlopende woordenschat. Tutorials kunnen helpen om verschillende werkwoorden te leren die verband houden met het geven van instructies. Formats zoals <i>morning routines</i>, <i>get ready with me</i> en <i>outfit of the day</i> kunnen veel woordenschat uit het dagelijks leven aanbrengen, vooral rond gewoontes, kleding en schoonheidsproducten.	

Vrije tijd	
<u>Aangeraden content:</u> - sport (ook welzijn) - muziek en festivals - films en series - kunst en cultuur - uitgaan en evenementen - lezen en literatuur - games en gamen	<u>Voorbeelden van accounts:</u> - @sparkx - @stienedlund - @sportvlaanderen - @pommelienspommeliën - @stijnmuziek - @y0up - @dilanafilms - @kunstencultuurbres - @sophiealdegonda - @margotleest - @femkeverschueren1
<u>Opmerkingen:</u> Sommige algemene Nederlandstalige hashtags kunnen als zoekterm worden gebruikt, zoals #muziek of #kunst. Voor sport is het wellicht efficiënter om rechtstreeks de naam van de sport in de zoekbalk in te voeren, bijvoorbeeld #voetbal. Ook de inhoudscategorie BookTok is populair voor literatuur, maar wordt in het Nederlands minder vaak vertegenwoordigd. In dat geval kunnen zoektermen zoals #leestips, #boeken of #lezen worden gebruikt. Hetzelfde geldt voor de andere thema's: door relevante hashtags of zoektermen in de zoekbalk in te voeren, kunnen vaak interessante video's en accounts worden gevonden.	

Eten en drinken	
<u>Aangeraden content:</u> - recepten en kookvideo's - foodreviews - eettrends - gezond eten - traditionele gerechten - vegetarisch en veganistisch eten	<u>Voorbeelden van accounts:</u> - @lisaatje10 - @twisted.chef - @tobiascamman - @louisgoedefroy - @veggilaine - @anais.wille - @lieslost - @jasperslock_rtb - @nastmartynova
<u>Opmerkingen:</u> Receptvideo's zijn niet altijd ideaal voor luisteractiviteiten, omdat de beelden vaak sterk helpen om de inhoud te begrijpen. Toch kunnen ze nuttig zijn voor het aanleren van woordenschat, bijvoorbeeld rond ingrediënten, keukengerei en bepaalde werkwoorden. Sommige receptvideo's bevatten daarnaast meer contextuele informatie, bijvoorbeeld wanneer het gaat om vegetarische of veganistische gerechten, gezonde recepten of recepten voor een beperkt budget. In dergelijke video's is vaak ook extra, meer contextuele gesproken taal aanwezig, wat ze interessanter maakt voor luisteractiviteiten. Deze inhoudscategorie kan gemakkelijk worden teruggevonden via hashtags zoals #food, #recept en #eten.	

Media en actualiteit	
<u>Aangeraden content:</u> - nieuwsberichten - politiek - sociale media - popcultuur - trends en virale fenomenen - humor en satire	<u>Voorbeelden van accounts:</u> - @nws.nws.nws - @hln_be - @vrt.nws - @nos - @nosjeugdjournaal - @slamofficial
<u>Opmerkingen:</u> Trends verspreiden zich massaal via sociale media en komen uiteindelijk vaak ook in het nieuws aan bod. Op TikTok zijn ze dan ook overal aanwezig en is het meestal niet nodig om er specifiek naar te zoeken. Wie toch snel bepaalde trends wil terugvinden, kan gebruikmaken van de bijbehorende #viral. Ook journalistieke media zijn sterk aanwezig op TikTok en bieden vaak nieuws in korte videoformaten aan. Door de naam van een nieuwsmedium in de zoekbalk in te voeren, kunnen deze accounts gemakkelijk worden gevonden. Het is daarnaast belangrijk op te merken dat humoristische content, die bijvoorbeeld via #humor kan worden gevonden, vaak aansluit bij de actualiteit. Dergelijke video's kunnen actuele gebeurtenissen op een humoristische manier weergeven, becommentariëren of bekritisieren. Hieronder volgt daarom een aanvullende selectie van accounts die vooral op humor gericht zijn: @semvanderhorst, @eliasverwilt, @bertnoternie, @s4mkroon, @happygiel, @dylanhaegens, enz.	

Reizen	
<u>Aangeraden content:</u> - vakantie vlogs / storytime - Erasmus vlogs / storytime - reistips - stadsgidsen - bezoek	<u>Voorbeelden van accounts:</u> - @daphneannedk - @Mrkrul / @gewoon.arne - @donnakip - @withkidsontheroad - @billie_son
<u>Opmerkingen:</u> Hashtags zoals #reizen en #vakantie geven toegang tot een groot aantal video's over het thema reizen. Voor het vak Nederlands zijn deze video's nog interessanter wanneer ze betrekking hebben op plaatsen waar Nederlands wordt gesproken. Op die manier maken leerlingen tegelijkertijd kennis met de Nederlandstalige cultuur en met populaire bestemmingen, bezienswaardigheden en andere bekende plaatsen. Het is dan ook eenvoudig om, met of zonder hashtag, de naam van een stad, regio of land als zoekterm in te voeren, zoals #Nederland, #Suriname, #Vlaanderen, #Amsterdam, #Brugge, enz. Met een hashtag zoals #Erasmus kunnen ook vlogs of storytimes van studenten worden gevonden die naar bepaalde bestemmingen zijn vertrokken.	

2. Activiteitssuggesties

Hoewel de selectie van het luistermateriaal een belangrijke stap vormt, is ook de manier waarop TikTok-video's in de klas worden ingezet van groot belang. In dit deel worden enkele activiteiten voorgesteld op basis van de suggesties van de leerlingen en leerkrachten die in het kader van deze masterscriptie werden bevraagd.

De eerste subsectie (a) omvat activiteiten waarbij de leerkracht videofragmenten selecteert en de activiteit voorbereidt. In de tweede subsectie (b) kiezen de leerlingen daarentegen zelf de video's waarmee ze aan de slag gaan, binnen het kader van een door de leerkracht voorbereide activiteit. Hoewel het gebruik van TikTok onvermijdelijk een fase van luisteren omvat, kunnen de video's ook worden geïntegreerd voor de ontwikkeling van andere taalvaardigheden. Sommige van de voorgestelde activiteiten hebben dan ook als einddoel een andere vaardigheid te ontwikkelen, waarbij luistervaardigheid als uitgangspunt wordt gebruikt.

(a) Videoselectie door leerkrachten

TikTok-video als introductie van nieuwe leerstof

Een video kan worden gebruikt als authentieke introductie tot een nieuw onderwerp of een specifiek taalkundig leerdoel. Dezelfde video kan eventueel aan het einde van de les opnieuw worden bekeken. De leerlingen kunnen dan nagaan of ze de inhoud beter begrijpen na het behandelen van de relevante woordenschat of leerstof.

Formatieve luisteractiviteit met begripsvragen

De leerkracht selecteert een TikTok-video en gebruikt deze als korte formatieve luisteractiviteit ter voorbereiding op een summatieve (luister)toets. Aan de

video kunnen enkele begripsvragen worden gekoppeld om na te gaan in welke mate de leerlingen de gesproken inhoud begrijpen.

Diagnostische luisteractiviteit

Aan het einde van een les kan een korte TikTok-video worden gebruikt om na te gaan in welke mate de behandelde leerstof of woordenschat wordt herkend en begrepen. De leerkracht kan bijvoorbeeld enkele korte begripsvragen stellen om te peilen naar de luistervaardigheid van de leerlingen.

Woordenschatactiviteit

De video kan ook worden ingezet om woordenschat te verwerken. De leerlingen noteren eerst woorden en uitdrukkingen die ze al kennen en proberen vervolgens nieuwe of moeilijk te begrijpen woorden te identificeren. Deze kunnen daarna klassikaal worden besproken en toegelicht.

Luisteractiviteit als opstap naar een gesprek

Een TikTok-video over een actueel of maatschappelijk onderwerp kan dienen als aanleiding voor een klassikaal gesprek, debat of een discussie in kleine groepjes. De leerlingen luisteren eerst naar de video en bespreken vervolgens de inhoud, geven hun mening of reageren op de standpunten die erin naar voren komen. Zo wordt luistervaardigheid gekoppeld aan spreekvaardigheid en interactie.

Ontspannende luisteractiviteit

TikTok kan ten slotte ook op een meer informele manier worden ingezet, bijvoorbeeld met een humoristische video aan het einde van de les of als korte onderbreking tijdens een langere les. Het doel is hier niet noodzakelijk een specifiek leerdoel te bereiken, maar leerlingen op een leuke manier aan authentiek Nederlandstalig luistermateriaal bloot te stellen.

(b) Videoselectie door leerlingen

Mondelinge groepspresentatie met TikTok-video als illustratie

Leerlingen bereiden in groep een mondelinge presentatie voor rond een vooraf bepaald onderwerp, bijvoorbeeld een aspect van de Nederlandstalige cultuur. Ze selecteren zelf een TikTok-video die inhoudelijk bij hun onderwerp aansluit en gebruiken deze als illustratie van een aspect dat in hun presentatie wordt besproken. De video vormt dus geen doel op zich, maar ondersteunt en verrijkt de mondelinge presentatie met authentiek Nederlandstalig materiaal.

Actualiteitsmoment met TikTok

Om de twee weken kunnen twee leerlingen samen een TikTok-fragment over een actuele gebeurtenis selecteren en kort aan de klas presenteren. Na een korte toelichting over de inhoud van de video leiden ze op basis daarvan een kort klassikaal debat. Deze werkvorm biedt leerlingen de mogelijkheid om op regelmatige basis met authentieke Nederlandstalige actualiteit in aanraking te komen en combineert luistervaardigheid, spreekvaardigheid en mondelinge interactie.

TikTok-wedstrijd

Een andere mogelijkheid is een groepsactiviteit waarbij leerlingen zelf een TikTok-video kiezen, de inhoud ervan aan de klas presenteren en hun keuze toelichten. Nadat alle groepen hun video hebben voorgesteld, stemt de klas bijvoorbeeld op de video die volgens hen het meest interessant, grappig of geschikt is. Deze werkvorm combineert luistervaardigheid, spreekvaardigheid en interactie, terwijl leerlingen tegelijk zelfstandig leren omgaan met Nederlandstalige media.

Bron:

Wallonie-Bruxelles Enseignement. (2018). *Langues modernes : Outil d'accompagnement du référentiel. Compétences terminales et savoirs requis à l'issue des humanités générales et technologiques (2e degré, LM1, 4 périodes).*
https://www.wallonie-bruxelles-enseignement.be/progr/Outil%20accompagnement%20du%20nouveau%20référentiel%20e%20degré%20HGT_LM1.pdf